

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 30 czerwca 1972 r.

w sprawie szczegółowego zakresu działania Polskiego Komitetu Normalizacji i Miar oraz zasad tworzenia i szczegółowego zakresu działania terenowych urzędów miar.

Na podstawie art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 29 marca 1972 r. o utworzeniu Polskiego Komitetu Normalizacji i Miar (Dz. U. Nr 11, poz. 82) zarządza się, co następuje:

§ 1. Do podstawowych kierunków działania Polskiego Komitetu Normalizacji i Miar, zwanego dalej „Komitetem”, należą sprawy:

- 1) rozwoju normalizacji (typizacji i unifikacji) stosownie do potrzeb społecznych, gospodarczych i obronności kraju oraz wymagań postępu naukowo-technicznego, jak również kontrola wykorzystania normalizacji w działalności gospodarczej oraz inicjowanie i prowadzenie prac w zakresie ogólnych zagadnień jakości,
- 2) zapewnienie jednolitości miar, rzetelności i odpowiedniej jakości narzędzi pomiarowych oraz właściwego ich stosowania w gospodarce narodowej,
- 3) kontrola zawartości metali szlachetnych w wyrobach przeznaczonych do obrotu oraz badanie jakości kamieni szlachetnych.

§ 2. Do zakresu działania Komitetu w sprawach normalizacji należy:

- 1) określanie kierunków prac normalizacyjnych i wytycznych tematycznych rozwoju działalności normalizacyjnej na podstawie ustalonych założeń rozwoju naukowo-technicznego, gospodarczego i społecznego kraju,
- 2) ustalanie zasad organizacji i planowania prac normalizacyjnych oraz wytycznych prowadzenia tych prac w gospodarce narodowej,
- 3) opracowywanie projektów wieloletnich i rocznych planów podstawowych (wybranych) prac normalizacyjnych przy współdziałaniu w tym zakresie z Komisją Planowania przy Radzie Ministrów, Państwową Radą Gospodarki Materiałowej i zainteresowanymi ministrami (urzędami centralnymi),
- 4) zatwierdzanie w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami (urzędami centralnymi) rocznych planów podstawowych (wybranych) prac normalizacyjnych,
- 5) określanie głównych kierunków rozwoju typizacji i unifikacji w dziedzinie konstrukcji maszyn i urządzeń oraz procesów technologicznych, a także koordynacja prac w tym zakresie, z wyjątkiem spraw typizacji i unifikacji w budownictwie,
- 6) współdziałanie z zainteresowanymi ministrami (urzędami centralnymi) w zakresie prac określonych w pkt 5 w celu wykorzystywania wyników tych prac dla przedsięwzięć związanych z rozwojem kooperacji i specjalizacji produkcji,
- 7) inicjowanie i prowadzenie prac naukowo-badawczych w zakresie teorii, metod i techniki prac normalizacyjnych oraz ekonomiki normalizacji,
- 8) inicjowanie, koordynowanie oraz prowadzenie prac analityczno-badawczych nad stanem normalizacji w kraju, potrzebami gospodarki narodowej i obronności kraju oraz skutecznością środków wpływających na postęp w tym zakresie, jak również analizowanie stanu rozwoju normalizacji za granicą,
- 9) współpraca z placówkami naukowo-badawczymi i innymi jednostkami organizacyjnymi prowadzącymi prace nau-

kowo-badawcze oraz występowanie z wnioskami o włączenie do planów prac tych jednostek zagadnień z zakresu normalizacji,

- 10) inicjowanie, koordynowanie i prowadzenie prac naukowo-badawczych w zakresie ogólnych zagadnień jakości produkowanych wyrobów oraz — w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami (urzędami centralnymi) i organizacjami społecznymi — przedsięwzięć mających na celu popularyzację nowoczesnych metod i zasad oddziaływania na jakość; prowadzenie wymiany doświadczeń i publikacji w tym zakresie z właściwymi organizacjami międzynarodowymi i odpowiednimi instytucjami zagranicznymi,
- 11) ustanawianie Polskich Norm,
- 12) opracowywanie wybranych projektów Polskich Norm,
- 13) rozstrzyganie rozbieżności między resortami w zakresie nie uzgodnionych postanowień w projektach Polskich Norm,
- 14) udzielanie zezwoleń na odstępianie od Polskich Norm,
- 15) ocena projektów norm branżowych w zakresie określonym szczególnymi przepisami,
- 16) kontrola prac normalizacyjnych i stosowania norm oraz współdziałanie w tym zakresie z właściwymi organami administracji państwowej,
- 17) inicjowanie i podejmowanie w porozumieniu z właściwymi ministrami (urzędami centralnymi) oraz organizacjami społecznymi przedsięwzięć mających na celu popularyzację oraz przyspieszanie wdrażania i upowszechniania wyników prac w zakresie normalizacji i nowoczesnych metod oddziaływania na jakość produkowanych wyrobów,
- 18) ustalanie zasad rejestru i ewidencji norm oraz prowadzenie rejestru Polskich Norm i norm branżowych,
- 19) wydawanie i rozpowszechnianie Polskich Norm i norm branżowych oraz katalogów tych norm,
- 20) opiniowanie na wniosek Ministra Finansów wystąpień ministrów (kierowników urzędów centralnych), dotyczących kredytów na prace normalizacyjne,
- 21) ustalanie zasad atestacji wyrobów oraz koordynacja prac w tym zakresie,
- 22) ustalanie ogólnych kierunków i koordynacja działalności wynikającej z udziału Polski w międzynarodowej współpracy w dziedzinie normalizacji, uczestnictwo i reprezentowanie Polski w pracach międzynarodowych w tym zakresie, a w szczególności w międzynarodowych organizacjach do spraw normalizacji i zagadnień jakości.

§ 3. Do zakresu działania Komitetu w sprawach miar i narzędzi pomiarowych należy:

- 1) określanie kierunków prac metrologicznych z uwzględnieniem rocznych i wieloletnich planów gospodarczych, a zwłaszcza planów prac naukowo-badawczych i rozwojowych,
- 2) inicjowanie i prowadzenie prac naukowo-badawczych w zakresie metrologii,
- 3) inicjowanie oraz prowadzenie prac analityczno-badawczych nad stanem metrologii w kraju, potrzebami gospodarki narodowej i obronności kraju oraz skutecznością środków wpływających na postęp w tym zakresie, jak

- również analizowanie stanu rozwoju metrologii za granicą,
- 4) współpraca z placówkami naukowo-badawczymi i innymi jednostkami organizacyjnymi prowadzącymi prace naukowo-badawcze oraz występowanie z wnioskami o włączenie do planów prac tych jednostek zagadnień z zakresu metrologii,
 - 5) prowadzenie prac dotyczących jednostek miar; ustalanie państwowych wzorców miar, wzorców fizycznych, chemicznych lub innych własności materii i materiałów, miejsc i warunków przechowywania tych wzorców, jednolitych danych odniesienia dla stałych fizycznych własności materiałów oraz porównywanie wzorców państwowych z odpowiednimi wzorcami międzynarodowymi i odtwarzanie ich dla potrzeb gospodarki,
 - 6) ustalanie przepisów o narzędziach pomiarowych, wzorcach fizycznych, chemicznych i innych własności materii i materiałów oraz wydawanie niezbędnych opracowań metodycznych i instruktażowych,
 - 7) opracowywanie i ustalanie wzorcowych metod pomiarowych i niektórych wzorcowych zestawów przyrządów pomiarowych oraz prowadzenie prac nad ich unifikacją,
 - 8) dokonywanie legalizacji narzędzi pomiarowych,
 - 9) organizowanie sieci placówek legalizujących narzędzia pomiarowe oraz upoważnianie przedsiębiorstw, instytutów naukowo-badawczych i innych państwowych jednostek organizacyjnych do legalizacji narzędzi pomiarowych,
 - 10) określanie zasad i warunków zatwierdzania typów narzędzi pomiarowych podlegających obowiązkowi zatwierdzania typu,
 - 11) badanie i zatwierdzanie typów narzędzi pomiarowych wymienionych w pkt 10 przed rozpoczęciem ich seryjnej produkcji oraz upoważnianie określonych jednostek organizacyjnych do zatwierdzania typu narzędzi pomiarowych nie podlegających obowiązkowi legalizacji,
 - 12) udzielanie zezwoleń na sprowadzanie z zagranicy narzędzi pomiarowych podlegających obowiązkowi legalizacji,
 - 13) kontrola stosowania przepisów o miarach i narzędziach pomiarowych oraz współdziałanie w tym zakresie z właściwymi organami administracji państwowej,
 - 14) kontrola właściwego stosowania narzędzi pomiarowych oraz prawidłowego przechowywania wzorców, o których mowa w pkt 5,
 - 15) nadzór nad zakładami wytwarzającymi i naprawiającymi narzędzia pomiarowe w zakresie rzetelności i odpowiedniej jakości tych narzędzi,
 - 16) inicjowanie i podejmowanie w porozumieniu z właściwymi ministrami (urzędami centralnymi) oraz organizacjami społecznymi przedsięwzięć mających na celu popularyzację oraz przyspieszanie wdrażania i upowszechniania wyników prac w zakresie metrologii,
 - 17) ustalanie ogólnych kierunków i koordynowanie działalności wynikającej z udziału Polski w międzynarodowej współpracy w dziedzinie metrologii, uczestnictwo i reprezentowanie Polski w pracach międzynarodowych w tym zakresie, a w szczególności w międzynarodowych organizacjach do spraw metrologii.

§ 4. Do zakresu działania Komitetu należy ponadto:

- 1) ogłaszanie w Dzienniku Normalizacji i Miar obwieszczeń w sprawie ustanowienia Polskich Norm i norm branżowych przez wymienienie numeru normy, tytułu, daty jej ustanowienia i daty, od której norma obowiązuje, i zakresu jej mocy obowiązującej; obwieszczeń w sprawie unieważnienia Polskich Norm i norm branżowych i ustanowienia zmian do tych norm; wykazów zezwoleń na

odstąpienie od Polskich Norm oraz przepisów określonych w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o miarach i narzędziach pomiarowych (Dz. U. z 1966 r. Nr 23, poz. 148 i z 1972 r. Nr 11, poz. 83),

- 2) wydawanie Biuletynu Polskiego Komitetu Normalizacji i Miar oraz zamieszczanie w nim treści zmian do Polskich Norm i norm branżowych, treści zezwoleń na odstąpienie od Polskich Norm, instrukcji i komunikatów dla jednostek organizacyjnych gospodarki w sprawach normalizacji i metrologii,
- 3) wydawanie materiałów i czasopism z zakresu działania Komitetu,
- 4) ustalanie w porozumieniu z właściwymi ministrami (urzędami centralnymi) zasad, wytycznych oraz ramowych programów szkolenia w zakresie normalizacji, metrologii i ogólnych zagadnień jakości oraz prowadzenie centralnych kursów w tych dziedzinach,
- 5) prowadzenie działalności informacyjnej w zakresie normalizacji i metrologii w ramach krajowego systemu informacji naukowo-technicznej i ekonomicznej,
- 6) wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów szczególnych.

§ 5. Zakres działania Komitetu w sprawach probiernictwa oraz w sprawach racjonalizacji druków powszechnie stosowanych regulują odrębne przepisy.

§ 6. 1. Terenowymi organami administracji miar są:

- 1) okręgowe urzędy miar,
 - 2) obwodowe urzędy miar.
2. Okręgowe urzędy miar podlegają Komitetowi.
3. Obwodowe urzędy miar podlegają okręgowym urządowi miar.

§ 7. 1. Okręgowe urzędy miar tworzy się dla obszaru jednego lub kilku województw (miast wyłączonych z województw). W uzasadnionych przypadkach obszar województwa może być objęty zasięgiem działania więcej niż jednego okręgowego urzędu miar.

2. Okręgowym urządowi miar kieruje dyrektor powołany przez Prezesa Komitetu.

§ 8. 1. Obwodowe urzędy miar tworzy się dla obszaru jednego lub kilku powiatów.

2. Obwodowym urządowi miar kieruje naczelnik powołany przez dyrektora okręgowego urzędu miar.

§ 9. 1. Przy obwodowych urządach miar mogą być tworzone na czas określony objazdowe urzędy miar. Objazdowe urzędy miar wchodzi w skład obwodowych urzędów miar i wykonują czynności należące do zakresu działania obwodowych urzędów miar.

2. Objazdowe urzędy miar tworzą dyrektorzy okręgowych urzędów miar, określając zakres działania tych urzędów, miejscowości czasowych siedzib i czas ich działania.

3. Miejscowości czasowych siedzib i czas działania objazdowych urzędów miar dyrektorzy okręgowych urzędów miar uzgadniają z właściwymi organami prezydów powiatowych (miejskich) rad narodowych.

§ 10. 1. Okręgowe urzędy miar tworzy oraz określa ich siedziby i właściwość miejscową Prezes Komitetu w porozumieniu z zainteresowanymi przewodniczącymi prezydów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) oraz za zgodą Prezesa Rady Ministrów.

2. Obwodowe urzędy miar tworzy oraz określa ich siedziby i właściwość miejscową Prezes Komitetu w porozumieniu z zainteresowanymi przewodniczącymi prezydów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw).

§ 11. Do zakresu działania okręgowych urzędów miar należy:

- 1) legalizacja narzędzi pomiarowych, wzorcowanie, sprawdzanie i dokonywanie ekspertyz tych narzędzi,
- 2) rejestracja zakładów wytwarzających i naprawiających narzędzia pomiarowe oraz nadzór nad tymi zakładami w zakresie rzetelności i odpowiedniej jakości tych narzędzi,
- 3) kontrola przestrzegania przepisów o miarach i narzędziach pomiarowych,
- 4) przeprowadzanie kontroli i analiz stosowania norm w gospodarce,
- 5) inicjowanie i organizowanie wspólnie z organizacjami społecznymi przedsięwzięć mających na celu popularyzację i upowszechnianie zagadnień z dziedziny normalizacji, metrologii oraz ogólnych zagadnień jakości produkowanych wyrobów,
- 6) występowanie do właściwych organów o zastosowanie sankcji przewidzianych za naruszenie przepisów o normalizacji oraz o miarach i narzędziach pomiarowych,
- 7) nadzór nad działalnością obwodowych urzędów miar,
- 8) wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów szczególnych.

§ 12. 1. Do zakresu działania obwodowych urzędów miar należy:

- 1) legalizacja narzędzi pomiarowych, wzorcowanie, sprawdzanie i dokonywanie ekspertyz tych narzędzi,

- 2) nadzór nad zakładami wytwarzającymi i naprawiającymi narzędzia pomiarowe w zakresie rzetelności i odpowiedniej jakości tych narzędzi,
- 3) kontrola właściwego stosowania narzędzi pomiarowych,
- 4) występowanie do właściwych organów z wnioskami o zastosowanie sankcji przewidzianych za naruszenie przepisów o normalizacji oraz o miarach i narzędziach pomiarowych,
- 5) wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów szczególnych.

2. Prezes Polskiego Komitetu Normalizacji i Miar może rozszerzyć zakres działania niektórych obwodowych urzędów miar o zadania określone w § 11 pkt 4 i 5.

§ 13. Organizację wewnętrzną i zakres działania komórek organizacyjnych okręgowych i obwodowych urzędów miar ustala Prezes Komitetu.

§ 14. W wykonaniu swoich zadań Komitet oraz podległe mu terenowe urzędy miar współdziałają z właściwymi naczelnymi, centralnymi i terenowymi organami administracji państwowej, organizacjami spółdzielczymi, związkami zawodowymi i innymi organizacjami społecznymi.

§ 15. Wykonanie rozporządzenia porucza się Prezesowi Polskiego Komitetu Normalizacji i Miar i zainteresowanym ministrom (kierownikom urzędów centralnych).

§ 16. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: P. Jaroszewicz